

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie**

Rzeszów, dnia lutego 2010 r.

**Pan
Stanisław Kalawski
Dyrektor Zespołu Szkół
w Kalnikowie**

LRZ-410-31-06/2009
P/09/074

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o *Najwyższej Izbie Kontroli* (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701, ze zm.), zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie przeprowadziła w Zespole Szkół w Kalnikowie kontrolę realizację w latach 2007-2009 zadań wynikających z ustawy z dnia 6 stycznia 2005 r. o *mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym* (Dz. U. Nr 17, poz. 141 ze zm.).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 19 stycznia 2010 r. Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie, stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, realizację przez Zespół zadań wynikających z ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych.

1. W Statucie Zespołu nie uwzględniono wymagań w zakresie realizacji zadań mających na celu podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowej. W dokumencie tym nie określono zadań Szkoły związanych z podtrzymywaniem poczucia tożsamości narodowej i etnicznej mniejszości narodowej oraz zakresu realizacji prawa uczniów mniejszości narodowej do poznawania własnej historii, geografii i kultury.

2. W ocenie Najwyższej Izby Kontroli niewystarczające było współdziałanie Szkoły z organizacjami mniejszości narodowej. Dyrektor Szkoły nie podjął żadnych działań w celu zapewnienia stałej współpracy z organizacjami mniejszości ukraińskiej w zakresie podtrzymywania i rozwijania poczucia tożsamości narodowej uczniów należących do tej mniejszości – obowiązek tych działań wynika z § 10 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 listopada 2007 r. w *sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym* (Dz. U. Nr 214, poz. 1579).

Współdziałanie z organizacjami mniejszości ukraińskiej miało charakter doraźny. Współpraca prowadzona była doraźnie na podstawie nieformalnych ustnych uzgodnień. W okresie objętym kontrolą uczniowie mniejszości ukraińskiej uczestniczyli w spotkaniach z Mikołajem i spotkaniu z Prezydentem Ukrainy.

3. Stwierdzono, że nauczyciel prowadzący zajęcia z języka ukraińskiego posiadał kwalifikacje wymagane przepisami w § 13 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 10 września 2002r. w *sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli* (Dz. U. Nr 155, poz. 1288, ze zm.) – zastąpionego rozporządzeniem o tej samej nazwie, obowiązującym do dnia 1 września 2009 r. (Dz. U. Nr 50, poz. 400). Nauczyciel języka ukraińskiego posiadał przygotowanie pedagogiczne i ukończone studia magisterskie na kierunku edukacja języka ukraińskiego i literatury.

4. Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, organizację zajęć edukacyjnych dla uczniów mniejszości. W Zespole prowadzona była nauka języka ukraińskiego w wymiarze 3 godziny tygodniowo dla każdej grupy, jednakże zajęcia te traktowano jako zajęcia nieobowiązkowe, co było niezgodne z § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 lutego 2002 r. w *sprawie ramowych planów nauczania* (Dz. U. Nr 15, poz. 142, ze zm.)

Wymiar tych zajęć był zgodny z liczbą godzin określonych w arkuszu organizacyjnym, ramowym i szkolnym planie nauczania.

5. Stwierdzono, że Zespół rzetelnie wykazywał w Systemie Informacji Oświatowej dane dotyczące liczby uczniów objętych nauką języka mniejszości.

W roku szkolnym 2007/2008 do Zespołu uczęszczało 40 uczniów, których rodzice złożyli wniosek o naukę języka mniejszości ukraińskiej, w roku szkolnym 2008/2009 – 38, a w roku szkolnym 2009/2010 – 25. Ustalono, że wszyscy uczniowie mniejszości ukraińskiej, których rodzice złożyli stosowne wnioski zostali objęci nauką języka ukraińskiego. Wnioski rodziców dotyczyły wyłącznie dodatkowych lekcji z języka ukraińskiego. Nie było wniosków dotyczących nauki własnej historii, geografii i kultury.

6. Pozytywnie należy ocenić dobór programów nauczania języka ukraińskiego. Nauka języka ukraińskiego w Szkole Podstawowej i w Gimnazjum prowadzona była na podstawie programu dopuszczonego przez Ministra Edukacji Narodowej (nr DKW-4014-153/00). Zajęcia w Szkole Podstawowej prowadzone były na podstawie podręczników dopuszczonych do użytku szkolnego. Natomiast dla Gimnazjum Ministerstwo Edukacji Narodowej nie dopuściło do użytku szkolnego żadnego podręcznika. Zajęcia prowadzone były na podstawie podręczników stosowanych w szkołach ukraińskich: „*Ukraińska mowa dla klas 6-9*” i „*Zbiór opowiadań z literatury ukraińskiej*”, co nie spełniało warunku określonego w § 9 w/w rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 listopada 2007 r.

7. Stwierdzono, że świadectwa uczniom wydawane były na wzorach określonych rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 14 marca 2005 r. w *sprawie zasad wydawania oraz wzorów świadectw, dyplomów państwowych i innych druków szkolnych, sposobu dokonywania ich sprostowań i wydawania duplikatów, a także zasad legalizacji dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą oraz zasad odpłatności za wykonywanie tych czynności* (Dz. U. Nr 58, poz. 504 ze zm.).

Kontrola wykazała, że w arkuszach ocen uczniów należących do mniejszości, ukraińskiej zajęcia z języka ukraińskiego umieszczone były jako dodatkowe zajęcia edukacyjne, co było niezgodne z § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 lutego 2002 r. w *sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych* (Dz. U. Nr 15, poz. 142 ze zm.), stanowiącym, iż : *zgłoszenie ucznia, zgodnie z odrębnymi przepisami, na naukę języka mniejszości narodowej, etnicznej lub języka regionalnego jest równoznaczne z zaliczeniem tego języka do obowiązkowych zajęć edukacyjnych ucznia, do których stosuje się przepisy dotyczące oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów.*

8. Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie organizację zajęć z religii. W Zespole prowadzone były zajęcia z religii katolickiej i religii prawosławnej w wymiarze 2 godzin lekcyjnych tygodniowo. Zajęcia z religii prawosławnej prowadzone były w grupach międzyklasowych lub obejmujących jedną klasę. Liczba uczniów w grupach wynosiła od 3 do

10. Sposób organizacji nauki religii prawosławnej został zatwierdzony przez Wójta Gminy Stubno. Organizacja nauki religii była zgodna z wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w *sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach* (Dz. U. Nr 36, poz. 155 ze zm.).

9. Wydatki na zadania realizowane na rzecz mniejszości narodowej (wynagrodzenia dla nauczycieli języka ukraińskiego i religii prawosławnej) w 2007 r. wyniosły 70.162 zł, w 2008 r. – 77.848 zł, a w 2009 r. – 69.256 zł. Na realizację tych zadań Gmina otrzymała subwencje oświatową w 2007 r. w kwocie 217.068 zł, w 2008 r. – 239.941 zł i w 2009 r. – 249.862 zł.

Przedstawiając Panu Dyrektorowi powyższe uwagi i oceny, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie, na podstawie art. 60 ust. 2 ustawy o NIK, wnosi o:

- 1) dostosowanie Statutu Zespołu do obowiązujących przepisów poprzez określenie zadań związanych z podtrzymywaniem poczucia tożsamości narodowej i etnicznej mniejszości narodowej oraz zakresu realizacji prawa uczniów mniejszości narodowej do poznawania własnej historii, geografii i kultury,
- 2) przestrzeganie przy organizacji nauki języka mniejszości zasad określonych w § 4 ust. 2 w/w rozporządzenia w *sprawie ramowych planów nauczania*,
- 3) wystąpienie do Ministra Edukacji Narodowej o zatwierdzenie podręczników do nauki języka ukraińskiego.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Dyrektora w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Dyrektorowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.